

του ανθρώπου δεχόταν τό φῶς τοῦ Ἁγίου Πνεύματος καί ὁδηγοῦσε τόν ἄνθρωπο στό νά ζεῖ φυσιολογικά καί νά ἐπιλέγει τά σωστά καί τά συμφέροντα, κατευθύνοντας τήν λογική πρὸς τήν σωστή κατεύθυνση.

Τί εἶναι ὁ θάνατος;

Ὁ Θεός, θέλοντας νά δώσει στόν ἄνθρωπο ἕνα, ἅς τό ποῦμε, ἐργαλεῖο γιά νά καλλιεργεῖ ἐλεύθερα τό «κατ' εἰκόνα» καί νά φθάσει στό «καθ' ὁμοίωσιν», τοῦ ἔδωσε μία ἐντολή: «...Ἀπό παντός ξύλου τοῦ ἐν τῷ παραδείσῳ βρώσει φαγῇ, ἀπό δέ τοῦ ξύλου τοῦ γινώσκειν καλόν καί πονηρόν, οὐ φάγεσθε ἀπ' αὐτοῦ· ἢ ὁ ἄν ἡμέρᾳ φάγητε ἀπ' αὐτοῦ, θανάτῳ ἀποθανεῖσθε» (Γέν. β', 16 - 17). Ἀπό κάθε δένδρο τοῦ Παραδείσου μπορεῖτε νά τρῶτε. Ἀπό τό δένδρο, ὅμως, τῆς γνώσεως τοῦ καλοῦ καί τοῦ κακοῦ, δέν θά φᾶτε. Τήν ἡμέρα πού θά φᾶτε ἀπ' αὐτό θά πεθάνετε.

Ὅσο, λοιπόν, ὁ Ἀδάμ ἐφύλασσε τήν ἐντολή αὐτή, συντηροῦσε μέσα του τήν Χάρη τοῦ Ἁγίου Πνεύματος καί ζοῦσε μακαρία ζωή. Ὄταν, ὅμως, μέ τήν συμβουλή τοῦ φιδιοῦ διαβόλου καί τήν προτροπή τῆς Εὐας παρέβη τήν ἐντολή, τότε ἡ ἁμαρτία ἔπεσε σάν ἕνα τεῖχος ἀνάμεσα στόν Ἀδάμ καί τόν Θεό καί ἡ

Χάρη τοῦ Ἁγίου Πνεύματος ἔπαυε νά ἀρδεύει τήν ψυχή του. Ἐπειδή ὅμως, ὅπως λέει ὁ Μέγας Βασίλειος, «ζωή ὁ Θεός· στέρσις δέ ζωῆς θάνατος», χωρίς τό Ἅγιο Πνεῦμα ἡ ψυχή νεκρώθηκε. Ὅπως ὅταν ἡ ψυχή φεύγει ἀπ' τό σῶμα αὐτό νεκρώνεται καί ἀναδίδει δυσσομία, ἔτσι καί ὅταν τό Ἅγιο Πνεῦμα φεύγει ἀπ' τήν ψυχή αὐτή πεθαίνει καί οἱ ἐκδηλώσεις τῆς πλέον ἐκπέμπουν δυσσομία. Λέγοντας ὅτι ἡ ψυχή πεθαίνει, λέει ὁ Ὅσιος Ἰσίδωρος ὁ Πηλουσιώτης, ἐννοοῦμε «οὐκ εἰς τό μή ὄν ἀναλυομένη, ἀλλά θανάτου παντός χαλεπωτέραν βιοῦσα ζωήν». Δηλαδή δέν διαλύεται στήν ἀνυπαρξία, ἀλλά ζεῖ μία ζωή χειρότερη ἀπό κάθε θάνατο. Ἔτσι λοιπόν, πρῶτα ἦλθε ὁ θάνατος στήν ψυχή καί μετά ἀπό πολλά χρόνια ἦλθε καί στό σῶμα τοῦ Ἀδάμ. Ἀπ' τή στιγμή πού ἡ ψυχή ἔχασε τήν ζωογόνο ἐνέργεια τοῦ Ἁγίου Πνεύματος καί νεκρώθηκε, ἄρχισε νά προσπαθεῖ νά πάρει ζωή ἀπ' τό σῶμα, ἀπομυζώντας το. Ἀποτέλεσμα ἦταν νά γίνεῖ ἡ ψυχή ὑλόφρων καί νά στραφεῖ πρὸς τόν ὑλικό κόσμο. Ὅμοίως καί τό σῶμα, ἀφοῦ δέν δεχόταν πλέον ἀπό τήν νεκρωμένη ψυχή τήν Χάρη τοῦ Θεοῦ, στράφηκε καί αὐτό στήν ὕλη καί προσπαθοῦσε νά πάρει ζωή ἀπ' αὐτήν. Ἔτσι, καί αὐτό ἄρχισε, σιγά-σιγά, νά φθείρε-

ται μέχρι πού κατέληξε στόν βιολογικό θάνατο.

Ἐδῶ πρέπει νά τονίσουμε ὅτι «ὁ Θεός θάνατον οὐκ ἐποίησεν, οὐδέ τέρεται ἐπ' ἀπωλείᾳ ζώντων, ἔκτισε γάρ εἰς τό εἶναι τά πάντα...» (Σοφ. Σολομ. α', 13 - 14). Δηλαδή ὁ Θεός δέν ἐδημιούργησε τόν θάνατο, οὔτε εὐχαριστεῖται μέ τήν ἀπώλεια τῶν ζώντων (ἀνθρώπων), διότι ἔκτισε τά πάντα γιά νά ὑπάρχουν (αἰώνια). Τόν θάνατο ἔφερε στήν ζωή τοῦ ἀνθρώπου ἡ συμβουλή τοῦ διαβόλου, ἀλλά καί ἡ ἀνθρώπινη ἁμαρτία. Ὁ Ἀδάμ οὐσιαστικά «ὅσον ἀφίστατο τῆς ζωῆς, τοσοῦτον προσήγγιζε τῷ θανάτῳ», κατά τόν Μέγα Βασίλειο καί τελικά αὐτοκτόνησε, γυρίζοντας τήν πλάτη του στήν ζωή, δηλαδή τόν Θεό.

Ἐπειδή οἱ πρωτόπλαστοι ἦσαν ἡ ρίζα τοῦ ἀνθρωπίνου γενεαλογικοῦ δένδρου καί αὐτή ἡ ρίζα, λόγῳ τῆς ἁμαρτίας, ἀρρώστησε, ὁλόκληρο τό δένδρο τῆς ἀνθρωπότητας ἀσθένησε. Ὅλοι οἱ ἀπόγονοι τοῦ Ἀδάμ καί τῆς Εὐας κληρονομοῦμε, ὅχι τήν ἐνοχή τους, ἀφοῦ δέν ὑπῆρχαμε τότε, ἀλλά τίς συνέπειες τῆς ἁμαρτίας τους. Ἄς δοῦμε, λοιπόν, ποιές εἶναι αὐτές οἱ φοβερές συνέπειες.

1) Ὁ θάνατος τῆς ψυχῆς, ἡ στέρση δηλαδή τῆς Χάρης τοῦ Ἁγίου

Πνεύματος. Αὐτό τό γεγονός εἶχε πολλές παρενέργειες:

α) Τό «κατ' εἰκόνα», δηλαδή τά θεϊκά χαρίσματα, ἀμαυρώθηκε, σκουρίασε, ἀδρανοποιήθηκε καί ἦταν πλέον ἀδύνατη ἡ ἐπίτευξη τοῦ «καθ' ὁμοίωσιν».

β) Ὁ νοῦς σκοτίσθηκε καί ὁ ἄνθρωπος ἔγινε παράλογος, διότι ἡ λογική του ἔχασε τόν θεῖο φωτισμό. Γιά νά κατανοήσουμε καλύτερα τά λεγόμενα, νά κάνουμε μία παρένθεση. Ἡ ψυχή ἔχει δύο γνωστικές δυνάμεις: τόν νοῦ, μέ τόν ὁποῖο ἐπικοινωνεῖ μέ τόν Θεό καί τόν πνευματικό κόσμο τῶν ἀγγέλων κ.λπ. καί τήν λογική, μέ τήν ὁποία ἐπικοινωνεῖ μέ τόν αἰσθητό κόσμο, τοὺς ἄλλους ἀνθρώπους, τά ζῶα, τά πράγματα κ.λπ. Ὄταν ὁ νοῦς δέχεται τόν θεῖο φωτισμό τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, τόν μεταδίδει στήν λογική καί ὁ ἄνθρωπος ἔχει σωστή σχέση καί μέ τόν Θεό, ἀλλά καί μέ τοὺς ἀνθρώπους καί τ' ἄλλα κτίσματα. Τά ἀξιολογεῖ σωστά καί τά διαχειρίζεται σωστά. Ζεῖ, ἔτσι, ἀρμονικά καί ἡρεμα μέ τόν Θεό, μέ τόν ἑαυτό του, μέ τόν συνάνθρωπό του

